

Agata Pavlovec

DNEVI ŠKOFJELOŠKEGA PASIJONA 2018

Od 9. marca do 21. aprila 2018 so se odvijali Dnevi Škofjeloškega pasijona. V našem mestu se je na različnih lokacijah zvrstilo kar devet dogodkov. Glavni koordinator in podpornik prireditelj, ki skrbi za ohranjanje pasijonskega duha v šestletnem obdobju med njegovimi uprizoritvami, je Občina Škofja Loka, dogodka pa je sooblikovalo kar devet društev, zavodov in skupin: Muzejsko društvo Škofja Loka, Kulturno-zgodovinsko društvo Lonka Stara Loka, Prosvetno društvo Sotočje Škofja Loka, Glasbena šola Škofja Loka, Turistično društvo Škofja Loka, Župnijski zavod sv. Jurija Stara Loka, Pasijonski veter, Bratje kapucini Škofja Loka in Loški skavti. Gostili smo tudi Ribniški pasijon, gledališko-glasbeno uprizoritev trpljenja Jezusa Kristusa, ki je prepoznaven predvsem po glasbi. Je eden redkih pasijonov v Evropi, kjer v živo izvajajo rock glasbo, večinoma je avtorska.

Dnevi Škofjeloškega pasijona 2018 so se, kakor že vrsto let, začeli v Sokolskem domu Škofja Loka, in sicer s predstavitev nove številke *Pasijonskih doneskov*, odprtjem slikarske razstave in predavanjem s pasijonsko tematiko, ki je bilo tokrat tudi likovno zelo zanimivo. O postnih prtilih na avstrijskem Koroškem nam je spregovorila Ivanka Kronawetter-Starman, njihova poznavalka in turistična vodnica. Slikarka Marta Jakopič Kunaver je predstavila opus s svetopisemsko motiviko. Umetnostni zgodovinar in kritik ddr. Damir Globočnik je ob razstavi med drugim zapisal, da je avtorica razvila prepoznaven likovni izraz, ki ga lahko razumemo predvsem kot osebno obarvane likovne meditacije o krščanskih motivih in simboliki, pravljičnih mitih in vsebinah, ki se vežejo nanje. Ti motivi so vsajeni v našo podzavest, zato jih lahko vselej prepoznamo, četudi slikarka pri motivni interpretaciji uporablja nekatere principe slikarskega modernizma, ki ne stremijo k podrobnemu pripovednemu ponazarjanju upodobljenega, temveč k oblikovanju slikovnega polja, pri katerem je vsakemu njegovemu delčku namenjena enaka slikarkina pozornost. Ogedali smo si lahko tudi dokumentarno razstavo *Processio Locopolitana: Škofjeloški pasijon*, ki prikazuje zgodovinsko plat pasijona, njegove uprizoritve v prejšnjem stoletju, priprave na uprizoritev leta 1999, ter vse nadaljnje uprizoritve, in aktivnosti v vmesnem času med uprizoritvami v smislu ohranjanja pasijonskega duha in prizadevanja za prepoznavnost Škofjeloškega pasijona, tako na državnem kakor tudi svetovnem nivoju.

Pokušina postnih jedi, foto Agata Pavlovec.

Izdelava papirnatih rož na pasijonskih delavnicah,
foto Agata Pavlovec.

Dramski igralec Gregor Čušin, foto Agata Pavlovec.

Karel Gržan na kapucinskem vrtu, foto Agata Pavlovec.

Na Mestnem trgu 42 smo oživili Pasijonsko sobo. Projekt informacijsko-predstavitvene točke je zasnoval oblikovalec Jure Miklavc, del tega projekta je tudi podpisovanje vseh sodelujočih na stene sobe, kjer so letnice vseh uprizoritev, od 1999 do 2015. Na prireditvi v Pasijonski sobi je mag. Miha Ješe, župan Občine Škofja Loka, podelil zahvale vsem, ki so imeli oziroma še vedno imajo posebno vlogo pri prepoznavnosti Škofjeloškega pasijona. Glasbeno so prireditev obogatili pevci Škofjeloškega okteta.

Pri ohranjanju pasijonskega duha so še posebej aktivni v Stari Loki. V prostorih stare dekanije so na tradicionalnem pasijonskem večeru, ki se je tokrat odvil že dvanajstič, izvedli recital *Upanje v tretji dan*, križev pot, ki ga je napisal pokojni duhovnik in prevajalec Svetega pisma Otmar Črnilogar. Uvodne speve s koralnim napevom *Stabat Mater*, ki jih je ubesedila Antonija Habjan Križaj, so interpretirali mladi glasbeniki in pevci.

Prav tako so tradicionalne tudi delavnice na Mestnem trgu, ki jih organizira Prosvetno društvo Sotočje. Na prireditvi so obiskovalci poleg butaric izdelovali še rože iz papirja, oblikovali so iz gline, pihali jajca za pirhe in jih ročno barvali, si ogledali prikaze obdelave roževine in usnja ter izdelave vitražev in okušali postne jedi, kot so aleluja, loške smojke, loška medla in rovtarsko zelje. Letos so se jim pridružili še Loški skavti z večmetersko butaro velikanko, ki je do velike noči krasila vhod v cerkev sv. Jakoba.

Prav poseben večer je bil v začetku aprila na Spodnjem trgu v cerkvi Žalostne Matere Božje. Na Pasijonskem koncertu je nastopil Godalni kvartet Belebend, ki ga sestavljajo Jerica Kozole, Vera Magdevska ter Mojca in Jaka Trilar. Kvartetu se je kot recitator pridružil Tomaž Hostnik. Odigrali so delo skladatelja Josefa Haydna *Sedem poslednjih besed Kristusa na križu*, op. 51, ki v devetih stavkih meditativno in globoko doživeto podoživi dogajanje ob križanju.

V drugi polovici aprila smo Dneve Škofjeloškega pasijona sklenili v Kapucinskem samostanu, zibelki pasijona, z Romualdovim dnevom, saj se 22. aprila spominjamo njegove smrti. Najprej smo se podali po novo urejeni Romualdovi poti, digitalizirani poti Škofjeloškega pasijona, ki ima 13 postaj v starem mestnem jedru Škofje Loke. V Kapucinskem samostanu so bratje kapucini razkazali samostan s knjižnico, v nadaljevanju smo prisluhnili predavanju Karla Gržana ter dramskemu igralcu Gregorju Čušinu.

Bogato dogajanje je bilo zasnovano široko ter za različne generacije in interese. Verjamem, da je vsak, ki se ga pasijonski duh dotakne, lahko našel nekaj zase.

Sicer pa pasijonske aktivnosti niso bile skoncentrirane samo na postni čas v marcu in aprilu. Začeli smo že januarja z zgibanko, namenjeno promociji Škofjeloškega pasijona, pri čemer smo sodelovali s Turizmom Škofja Loka, na novo smo oblikovali plakat za svetlobno vitrino v Loški hiši, sodelovali s Turistič-

nim društvom Škofja Loka, ki je zadolženo za promocijo in vodenje po Romualdovi poti, in z njimi pripravili brošuro Romualdova pot. S promocijskim prizorom smo se predstavili v Mariji Bistrici na Hrvaškem na Festivalu žudij ter se udeležili mednarodne konference Europassiona v Budimpešti (Madžarska). Proti koncu leta je bil izdan in predstavljen še mednarodni zbornik *Pasijonski almanah*. V septembru smo se udeležili prvega Evropskega foruma na temo praznovanja velikega tedna in velike noči, ki je bil v Španiji v andaluzijskem mestu Lucena. Forum je organiziralo združenje Caminos de pasión, ki deluje že šestnajst let, svojo dejavnost pa namerava razširiti na območje celotne Evrope, z namenom oblikovanja mednarodnega združenja Evropske mreže praznovanj velikega tedna in velike noči. Forumu se je poleg Špancev, Portugalcev, Italijanov in Maltežanov udeležila tudi loška delegacija. Novo nastala povezava pomeni izjemno priložnost tudi za Škofjo Loko, saj bi lahko prerasla v eno od posebnih kulturnih poti pri Svetu Evrope, ki nam bo nedvomno prinesla še večjo prepoznavnost v Evropi.